

Nr 213

Av herr Larsson i Julita m. fl., om *statligt lån till stiftelsen Vårnäs hemmet.*

Att nykterhetsvården är ett av de vårdområden, där den pågående uppbyggnaden ännu inte medfört sådana resultat som ur olika synpunkter anses önskvärda och erforderliga, torde vara ganska allmänt både känt och erkänt. De tillgängliga resurserna i fråga om såväl lokaler som vårdpersonal är i många fall otillräckliga för att motsvara vad som skäligen kan utgöra berättigade anspråk. Detta omdöme gäller icke minst de erkända vårdanstalterna för alkoholmissbrukare.

För erkända vårdanstalten Vårnäs hemmet är det f. n. det otillräckliga bostadsbeståndet för erforderlig vårdpersonal, som utgör ett särskilt bekymmer för anstaltsledningen. Även om bekymmer av denna art inte är nyttillkomna utan i skilda sammanhang och med olika styrka gjort sig gällande alltsedan anstaltens tillkomst så är det givet, att brister av detta slag menligt inverkar på anstaltens möjligheter att på bästa sätt fylla sin uppgift. Anstaltens styrelse har därför, bl. a. genom skrivelse den 25 juni 1956 till kungl. socialstyrelsen, anmält anstaltens dåvarande behov av personalbostäder och hemställt, att styrelsen ville utverka medel för ändamålet.

I underdånig framställning den 20 augusti 1956 till Konungen har anstaltens styrelse därefter ytterligare belyst angelägenheten av genomförandet av det uppgjorda byggnadsprogrammet samt anhållit att erforderliga medel måtte ställas till stiftelsen Vårnäs hemmets förfogande. Styrelsens program för bostadsanskaffning åt vårdpersonalen upptog seriebyggande av tre bostadsbyggnader, var och en innehållande en familjebostad. Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag i ämnet beviljade riksdagen år 1957 medel för uppförande av två av de begärda bostadsbyggnaderna, vilka även uppförts och tagits i bruk för sitt ändamål. I skrivelse den 2 augusti 1958 har anstaltens styrelse förnyat sin underdåniga framställning om lån för uppförande av det tredje bostadshuset och därvid ytterligare motiverat behovet av det samma.

Den 16 juni 1959 har anstaltens styrelse återkommit med förnyad underdånig framställning i ämnet tillika med anhållan om ränte- och amorteringsfritt statslån på 80 000 kronor för ändamålet. Styrelsen framhåller att frågan om statslån till bostadshuset alltjämt är olöst och framhåller bl. a. följande.

Vid varje tillfälle som styrelsen under årens lopp ingivit framställning i ärendet har behovet av lägenheter varit trängande. Då situationen för varje

år blir mer och mer prekär, ser styrelsen med oro och allvar på läget. Det är till skada för hela verksamheten, att elementära behov av detta slag efter-sättes. Såsom framgick av skrivelsen den 2 augusti 1958 disponeras östra flygeln dels för en bostadslägenhet och dels för kontor (två rum). De sist-nämnda är numera helt otillräckliga vad utrymmet beträffar. Varken de merkantila uppgifterna eller arbetet med patienterna kan skötas på ett till-fredsställande sätt under rådande trångboddhet. Det är även ur denna syn-punkt angeläget, att en förbättring av bostads- och lokalförhållandena nu sker utan dröjsmål. Det är styrelsens avsikt att låta utöka och förbättra kontorsutrymmena, så snart familjebostaden i östra flygeln kan utrymmas.

Med det begränsade antal lägenheter (5 st.) som finns vid anstalten har det varit möjligt att erbjuda familjebostäder endast till den ledande perso-nalen och någon arbetsledare. Vid anstalten är bl. a. anställda två vårdare, men för ingen av dem finns familjebostad. En har tillfälligt ordnad bostad i samhället, men då det är 6 km mellan denna plats och Vårnåshemmet, är detta arrangemang inte lämpligt. Denna kategori befattningshavare bör med hänsyn till arten av sina arbetsuppgifter bo relativt nära vårdanstalten. Det-samma är förhållandet med förmännen, särskilt då de alternativt deltar i jourtjänsten.

Styrelsen erinrar därefter om att den tidigare avsett att i den begärda bo-stadsbyggnaden inreda en dubblett. Styrelsen anser att förslaget i denna del bör ändras till att avse en lägenhet om två rum och kök samt anför härom följande.

Utvecklingen har nämligen visat, att bostäderna inte bör dimensioneras enbart för tre rum och kök. En befattningshavare, som exempelvis är pla-cerad i lönegrad åtta, anser sig i regel inte ha ekonomiska möjligheter att ha så stor bostad. I ett sådant läge kommer den mindre lägenheten väl till pass. Såsom framgår av den ritning, som bifogas, finns möjlighet att i den föreslagna villatypen få en lägenhet i bottenvåningen om tre rum och kök och i andra våningen en tvårummare. Detta torde också vara det allra billi-gaste sättet att få två lägenheter. Enligt kostnadsberäkning kan en villa av detta slag uppföras för 80 000 kronor. Vid närmare utredning har det visat sig, att dubblett kan vid behov inredas å vinden i en av de tidigare färdig-ställda villorna.

Enligt styrelsens förslag skulle trerumslägenheten i den projekterade lägenheten disponeras för en vårdare och tvårumslägenheten för en förman. I sin motivering anför styrelsen slutligen följande.

En vårdare och en förman beräknas även i fortsättningen kunna bo i enkelrum relativt nära vårdavdelningarna. På längre sikt kan det givetvis bli aktuellt med familjebostäder även för sistnämnda befattningshavare.

Enligt vår mening synes vårdanstaltens styrelse ha mycket starka skäl för sin framställning. Med hänsyn till den utökning av antalet vårdplatser som anstalten erhållit, främst genom tillkomsten av sjukavdelningen, torde det vara ofrånkomligt att jämsides därmed även uppkommer ett ökat be-hov av tillgång på personalbostäder, på sätt som styrelsen framhållit och motiverat i sina anslagsäskanden. Därest erforderlig personalrekrytering

omöjliggöres på grund av ett otillräckligt bostadsbestånd och anstaltsbyggnaderna till följd därav inte kan till fullo utnyttjas, så minskar samtidigt därmed även nyttan av redan gjorda investeringar, varjämte även välbehövliga vårdmöjligheter försvåras och eftersättes.

Med stöd av ovan anförda får vi därför hemställa,

att riksdagen ville besluta att bevilja stiftelsen Vårnäs-hemmet ett statslån på 80 000 kronor för uppförande av ett bostadshus för två familjer i huvudsaklig överensstämmelse med styrelsens för vårdanstalten här ovan angivna underdåniga hemställan.

Stockholm den 25 januari 1960

Gust. Larsson

i Julita

Ragnar Ekström

i Björkvik

Emil Elmwall

Carl Eric Hedin

Nr 214

Av herr Carlsson i Västerås m. fl., om anslag till utbyggnad av
karolinska sjukhusets allergilaboratorium.

(Lika lydande med motion nr 191 i Första kammaren)

Stockholm den 26 januari 1960

Eric R. Carlsson

i Västerås

Harald Almgren

Einar Henningsson

Gunnar Lundmark

Eric Karlsson

Olofström
